

5.8.2021

Hyvinkään kaupunki
Ympäristölautakunta
PI 86
05801

kirjaamo@hyvinkaa.fi

Lausuntopyyntönnä 2.6.2021

**Lausunto MTY Laakkosen maa-aines- ja ympäristöluvan
yhteiskäsittelyhakemuksesta kalliokiviaineksen ottamiseen, kallion
louhintaan, louheen murskaukseen kiinteistöllä Kytäjä 106-405-52-160
(Kettumäki) Hyvinkään kaupungin Kytäjärven kylässä**

Hyvinkään kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen pyytää Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntoa asiakohdassa mainitusta hakemuksesta. Lausuntoa pyydetään erityisesti tehtyjen luontoselvitysten riittävydestä inventoitujen alueiden rajausten osalta sekä Natura-arviosta.

Tämä lausunto sisältää Uudenmaan ELY-keskuksen sekä liikenne ja infrastruktuuri-, että ympäristö- ja luonnonvarat-vastuualueen kannanotot.

Hakemus

Hankkeen tarkoituksena on louhia ja jalostaa kiviaineksia asiakohdassa mainitulta alueelta. Lupia haetaan ns. yhteiskäsittelynä (MAL 4 a § ja YSL 47 a §) viideksitoista (15) vuodeksi. Hakemuksen mukaan alueelta ote-taan maa-aineksia yhteensä 757 000 m³ktr, noin 6,5 ha:n suuruiselta ottamis-alueelta. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 11,5 ha. Keskimääräinen vuosittainen ottamismäärä on noin 50 500 m³ktr. Alin ottamistaso on +97 ... +100 m (N2000).

Vuodessa louhitaan ja murskataan toiminta-alueelta saatavaa kiviainesta keskimäärin 135 000 tonnia ja enintään 180 000 tonnia. Murskeen keskimääräisenä tuotantovuonna toimintatunteja on noin 400 tuntia (h). Räjähdyksiä tehdään 4 – 8 kertaa vuodessa.

Porausta tehdään arkisin ma-pe klo 8-16 välisenä aikana, räjäytyksiä 8-18, rikotusta 8-18 ja murskausta 7-22. Kuljetuksia ja kuormaamista tehdään pääasiallisesti arkisin ma-pe 7-22 välisenä aikana, mutta kuljetuksia voi olla myös viikonloppuisin.

Alue pidetään kuivana kiviainesten ottamis-, jalostus- ja varastointitoimin-nan aikana tasattavan pohjan kaadoilla ja läpilouhinnalla. Pohja louhitaan 0,3...0,5 metriä irti (läpi alimman

ottotason), mikä osaltaan helpottaa alueen maisemointia, mutta myös viivyttää hulevesiä. Sade- ja sulamisvedet johdetaan prosenttiyksikön kaadolla kohti tasausallasta ja sen jälkeistä imeytyspainannetta, jolloin hulevedet imeytyvät suunnittelualueelle. Ojayhteyksiä ei alueelta rakenneta, millä varmistetaan mm. Hietalamminojan veden laadun ja virtaaman säilyminen ennallaan. Alueen hulevesiä on suunniteltu tarkkailtavan suunnitelmapiirustuksiin merkitystä tasausaltaasta esitetyn tarkkailuohjelman mukaisesti.

Hankkeen vaikutusalueella ei ole kaivoja tai tiedossa olevia pohjaveden havaintoasemia. Suunnittelualueelle asennetaan pohjavesiputki suunnitelmapiirustusten osoittamaan kohtaan, mistä pohjaveden laatua ja korkeutta seurataan hakemuksen liitteenä olevan tarkkailusuunnitelman mukaisesti.

Alueelle on kulkuyhteys Kenkiäntielle nimeämättömän yksityistien kautta, Kenkiäntie 364 kohdalta.

Alueelta kuoritaan pintamoreenia noin 35 000 m³ltr, mikä hyödynnetään varastoalueen ja kulkuyhteyksien rakentamisessa. Pintamaa varastoidaan suunnittelu- ja ottoalueen rajojen välissä. Pintamaat hyödynnetään alueen viimeistelyssä. Alueelta kuorittavien pintamaiden lisäksi ottamisalueen pohjalle vastaanotetaan metsityksen tarpeisiin noin 25 000 m³ltr pilaantumattomia, jätteettömiä pinta- ja humusmaita. Pohjalle istutetaan 2500 taimea/hehtaarille.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) lausunto

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain 6 §:ssä säädetään luvan myöntämisen edellytyksistä. Lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Saman lain 5 §:n 1 momentissa säädetään ottamissuunnitelmasta. Ottamissuunnitelman sisällöstä ja rakenteesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella 24.11.2005/926, joka on astunut voimaan 1.12.2005.

MAL 3 §:n 1 momentin 1-3 kohdan mukaiset rajoitteet

Kettumäen alueelta on tehty kattava luonto-selvitys (Ympäristötutkimus Yrjölä Oy ja Luontoselvitys Metsänen, 19.11.2020). Selvityksen perusteella Kettumäen alueella ei ole tiukasti suojeltavia luontotyypppejä, eikä vesilain suojelemia kohteita. Alueelta ei myöskään löytynyt merkkejä liito-oravasta eikä kirjo-verkkoperhosesta. Linnustoltaan Kettumäen alue on niukka, hakkuuaukolla viihtyy vain muutama laji. Havaintojen perusteella lähialueilla on useampia direktiivilajeja. Lepakoita oli keskikesällä vähän, mutta alku- ja loppukesällä alueella

liikkui erityisesti pohjanlepakoita, myös harvaluinen korvayökkö havaittiin. EUROBATS suositusten mukaisessa luokittelussa Kettumäen alueella ei todennäköisesti ole lähialueista poikkeavaa arvoa lepakoiden ruokailualueena.

Natura-arvioinnissa (Ympäristötutkimus Yrjölä Oy 28.4.2021) todetaan, että loughinnalla pesimäaikaan voi olla vaikutuksia luontodirektiivin liitteen IV linnustoon. Lisäksi Natura-alueelle kulkeutuvalla pölyllä voi olla vaikutuksia luontotyyppeihin; pikkujoet ja -purot sekä boreaalinen lehto. Natura-arvioinnin tekemisen jälkeen Uudenmaan ELY-keskus on tarkentanut Kytäjän alueen luontotyyppi-inventointia hankkeen välittömässä lähiympäristössä (maastokäynti 30.6.2021). Alueelle on lisätty kuvio boreaalista luonnonmetsää, johon pölyllä voi myös olla vähäisiä negatiivisia vaikutuksia.

Lähimmät luonnonsuojelualueet sijaitsevat 500-1000 m etäisyydellä hankealueesta. ELY-keskus katsoo, että melu ja sen kulkeutuminen luonnonsuojelualueille tulee selvittää ennen lupapäätöksen tekemistä.

ELY-keskus pitää perusteltuna, että pesimälinnustolle ja liito-oravalle mahdollisesti aiheutuvien häiriöiden minimoimiseksi kovaa melua aiheuttavaa loughintaa (porausta, rikutusta, räjäytystä), murskausta ja tasointus-töitä ei tehdä 1.2-15.7. välisenä aikana.

Luonnonsuojelulain (20.12.1996/1096) 65 §:n 2 momentissa tarkoitettu lausunto on annettava viivytyksettä ja viimeistään kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun lausuntopyyntö on saapunut elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen. ELY-keskus ilmoittaa ennakkotietonaan, että varsinainen lausunto Natura-arvioinnista annetaan erikseen 28.10.2021 mennessä.

Vaikutukset pohjaveteen ja vedenhankintaan (maa-aineslain 3 § 1 momentin 4 kohta)

Hankkeen vaikutusalueella ei ole kaivoja tai tiedossa olevia pohjaveden havaintoasemia. Suunnittelualueelle asennetaan pohjavesiputki suunnitelmapiirustusten osoittamaan kohtaan, mistä pohjaveden laatua ja korkeutta seurataan kaksi kertaa vuodessa, keväisin ja syksyisin. Pohjavesinäytteestä analysoidaan pH, sähkönjohtavuus, KMnO₄-luku, happi, sameus, kloridi, sulfaatti, nitraatti, nitriitti, ammoniumtyppi, kokonaistyyppi, mineraaliöljyt C10-C40, rauta ja mangaani.

ELY-keskus toteaa, että loughinnan vaikutukset pohjaveteen ovat todennäköisesti vähäiset, ja katsoo, että esitetty tarkkailu on riittävä. ELY-keskus katsoo, että ennen luvan myöntämistä tulee varmistua siitä, ettei loughinta-alueen vaikutusalueella ole yksityisten kiinteistöjen talousvesikaivoja.

ELY-keskus muistuttaa, että murskauslaitoksen ja seulontalaitoksen asianmukaisesta pohjavesisuojauksesta on kuitenkin kaikissa työtilanteissa huolehdittava.

Pinta- ja hulevedet ja vesilain valvonta

ELY-keskus toteaa, että Kettumäen osalta kappale ”4.6. Alueen kuivatus ja pintavesien käsittely” on kopioitu suoraan Hirvitorninmäen suunnitelmasta, vaikkei mitään imeytyspainannetta ole alueelle esitetty. Muutenkin copy-paste-toiminnalla on tekstiä hieman oioittu. Hulevesien kertyminen lienee vähäistä, koska suuri osa sadevesistä todennäköisesti imeytyy pinnastaan irti louhittuun kallioperään. Hulevesien käsittely perustuu kuitenkin pelkkään läpivirtaavaan tasausaltaaseen, eikä sen mitoitusta ole esitetty. Näin ollen kiintoaineen poistamisen tehokkuuden arviointi ei ole esitetyn aineiston perusteella mahdollista. Hakemusta tulee tältä osin tarkentaa.

Alueen hulevesiä seurataan tasausaltaasta kerran vuodessa otettavalla näytteellä. Näytteestä analysoidaan sameus, lämpötila, pH, sähkönjohtavuus, CODMn-luku, typenyhdisteet, fosfori, rauta, arseeni ja öljyhiilivedyt C10-C40.

ELY-keskus katsoo, että esitetty tarkkailu on riittävä. Vesinäyte tulee ottaa mahdollisimman läheltä tasausallasta.

ELY-keskuksen käsityksen mukaan hankkeessa ei ole erityistä huomioitavaa vesilain valvonnan kannalta pintavesien osalta.

Melu, pöly ja tärinä

Hakemukseen ei ole liitetty meluselvitystä. ELY-keskus katsoo, että hakemusta on täydennettävä meluselvityksellä, koska on todennäköistä, että louhinnan ja murskauksen seurauksena melutasot voivat kuitenkin ylittää luonnonsuojelualueille annetun ohjearvon 45 dB. ELY-keskus toteaa, että liikennemäärät ovat kuitenkin niin pienet, ettei niitä ole tarpeen tarkastella melujen osalta. Ihmisten kannalta melu ei todennäköisesti ylitä altistuvissa kohteissa ohjearvoja, joten seurantaa ei ennalta arvioiden ole tarpeen tehdä, ellei tule valituksia.

ELY-keskus muistuttaa, että toiminnanharjoittajalla on selvillä olovelvollisuus toimintansa ympäristövaikutuksista, ja se koskenee myös melua ja sen leviämistä.

Pölyn ja tärinän osalta ei todennäköisesti ole odotettavissa vaikutuksia, koska kohde on kaukana häiriintyvistä kohteista ja räjäytykset ovat kohdullisen pieniä, kun käynnissä on ainoastaan yhden alueen toiminta kerrallaan.

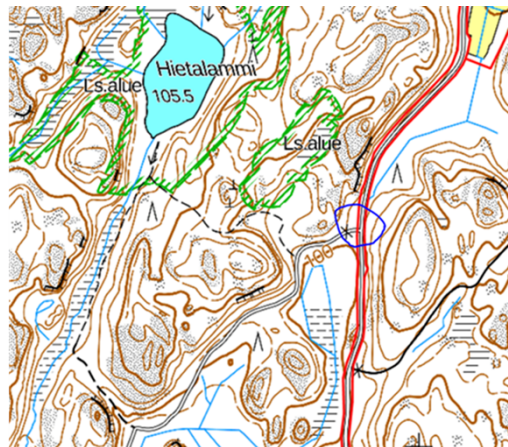
Rakennettu kulttuuriympäristö

ELY-keskus katsoo, että rakennetun kulttuuriympäristön arvoja on huomioitu riittävästi.

Liikenne ja infrastruktuuri-vastuualueen (L-vastuualue) kannanotto

Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue toteaa, että yhdystien 11322 (Kenkiäntie) keskimääräinen vuorokausiliikenne-määrä ko. alueella on 138 ajoneuvoa, josta raskaiden ajoneuvojen osuus on n. 4 %. Alueella on nopeusrajoitus 60 km/h.

ELY-keskuksen järjestelmistä ei löydy liittymälupaa olemassa olevalle liittymälle tierekisteriosoitteessa 11322/1/3624/vasen. Mikäli liittymällä ei ole lupaa, tulee liittymälupaa hakea Pirkanmaan ELY-keskuksesta. Hakuohjeet ja -lomakkeet liittymäluvan hakemiseksi löytyvät ELY-keskuksen verkkosivuilta osoitteesta <http://www.ely-keskus.fi/web/ely/liittymat>. Hakemuksen voi tehdä verkkosivuilta löytyvällä sähköisellä lomakkeella tai hakemuksen voi lähettää sähköpostilla osoitteeseen kirjaa-mo.pirkanmaa@ely-keskus.fi tai postitse osoitteeseen Pirkanmaan ELY-keskus, Kirjaamo, PL 297, 33101 Tampere. Liittymälupahakemuksen liitteenä tulee olla selvitys kiinteistön rakennusoikeudesta sekä Uudenmaan ELY-keskuksen antama lausunto UUDELY/6233/2021. Liittymäluvassa annetaan tarkemmat ehdot ja ohjeet liittymän mahdollisista parantamistarpeista. Liittymälupa on maksullinen.

Kuva: Liittymä tierekisteriosoitteessa 11322/1/3624/vasen.

Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuurivastuualue muistuttaa, että hakijan on huolehdittava, ettei maa-aineksia kulkeudu toiminta-alueelta yhdystielle 11322 ja on tarpeen mukaan puhdistettava tiealueelta sille kulkeutuneet maa-ainekset välittömästi. Myöskään pöly ei saa haitata yhdystien 11322 liikennettä tai vaarantaa liikenneturvallisuutta. Mikäli maantielle kulkeutuu silmin havaittavaa pölyä, tulee toiminta keskeyttää, kunnes on ryhdytty riittäviin toimenpiteisiin pölyämisen estämiseksi.

Mikäli kuljetusten määrät tulevat lisääntymään hakemuksessa ilmoitetuista määristä oleellisesti, tulee niistä ilmoittaa Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueelle.

Luvan myöntämisen edellytykset

Mikäli otetaan huomioon tässä lausunnossa mainitut seikat, ELY-keskus katsoo, että lupamääräysten vaikutusta huomioiden, ei ottaminen tai sen järjestely muilta osin ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa ja edellytykset luvan myöntämiselle ovat olemassa maa-aineslain 6 §:n mukaisesti.

Ympäristönsuojelulain 49 §:ssä säädetään luvan myöntämisen edellytyksistä. Ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa, 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Muilta osin hakemuksen tarkoittama hanke, huomioonotettuna edellä mainittu, ei ELY-keskuksen käsityksen mukaan ennakoon arvioiden aiheuta vesilain 3:2 §:n tarkoittamia seurauksia.

Hakemusasiakirjat on kuitenkin ennen lupakäsittelyä täydennettävä edellä mainitun mukaisesti.

Lupapäätöksestä on viivytyksettä ilmoitettava MAL 19 §:n edellyttämällä tavalla. Ilmoitukseen on liitettävä kaikki ne päätökseen liittyvät asiakirjat (myös täydennetyt), jota MAL 20 §:n mukaisen muutoksenhakumahdollisuuden mahdollinen käyttö asiassa edellyttää.

Lupapäätösasiakirjojen lisäksi ELY-keskus muistuttaa lupaviranomaista lähettämään MAL 23 b §:n mukaisesti ottamislupaa koskevat tiedot (Ympäristöministeriön kirje 14.11.2017 Dnro YM8/401/2017) sähköisellä lupapäätöslomakkeella, joka löytyy osoitteesta:

https://anon.ahp.fi/_layouts/Lomake.ashx?LomakeID=10045

ELY-keskus painottaa lomakkeen huolellista täyttämistä. Lomakkeeseen täytetyt tiedot siirtyvät sellaisenaan Notto-rekisteriin.

Asian on ratkaissut yksikön päällikkö Timo Kinnunen ja esitelty tarkastaja Mona Sundman. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan lopussa.

Lausunnon laadintaan ovat osallistuneet Petra Ihanamäki (pohjavedet), Sirpa Penttilä (pintavedet), Olli Jaakonaho (hulevedet), Iida Kämäri (luonnonsuojelu), Ilppo Kajaste (vesilain valvonta), Larri Liikonen (melu, pöly ja tärinä), Henrik Wager (rakennettu kulttuuriympäristö) ja Päivi Yli-paavalniemi (liikenneasiat).

Tämä asiakirja UUELY/8246/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/8246/2021 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Kinnunen Timo 05.08.2021 14:37

Esittelijä Sundman Mona 05.08.2021 14:04